

IL-MIZWED

 philosophysharing
MULTA

Newspaper
post

Id-djalogu

Il-kultura ta' zmienna, hekk mitmugha mill-filosofija neoliberali, donnha tinkuraġġina inkunu individwalisti qawwija. L-individwalizmu, filwaqt li jimmilita sabiex ma jhallinix niġu flimkien f'hidmiet komuni, jaghti s-sahha lil min ma jridx li jitwiendu u jinferxu ideat skomdi ghas-soċjetà, il-politika u l-ekonomija. Aktarx li din il-kultura u din il-militanza mkien ma hi ta' theddida akbar milli għall-filosofija. Għax il-filosofija hija aktarx id-'dar naturali' tal-ideat sfiduzi, il-'laboratorju' skomdu fejn jinqatlu s-sigurtajiet foloz, il-'każerma' fejn jitharrġu s-sellieta ta' dinjiet differenti u forsi wkoll perikolużi.

Il-filosofija, filwaqt li ma teskludix il-hidma individwali, fejn kull hassieb jew hassieba jwettqu għal rashom ir-riċerka u l-istudju tagħhom, fl-istess waqt tistrieħ ukoll, u bil-qawwa, fuq id-djalogu. L-akbar għadu tal-filosofija huwa l-iżolament u n-nuqqas ta' aċċessibilità bejn il-hassieba.

F'pajjiżna din hija l-akbar sfida li tiffaccja l-filosofija. Mhux għax ahna individwalisisti jew għandna xi fobja mill-kongregarjetà. Anzi, ahna nies li nhobbu niltaqgħu u nitkellmu. L-isfida donnha aktar tiġi mill-fatt li, diżgrazzjament, għallmuna ma nikkol-laborawx biżżejjed f'hidmiet komuni.

Dan, filwaqt li f'oqsma oħra hu dannuż, fil-qasam tal-filosofija huma mortali. It-taħriġ tagħna l-Maltin fl-arti tad-djalogu (djalogu proprjament filosofiku, à la Derrida) hija drastikament difettuża, jekk mhux ukoll nieqsa.

Mhuwix rari fostna li naqsmu l-ideat tagħna ma' haddiehor. Izda li *niddjalogaw*, tassew ninpenjaw irwiehna fl-arti tad-djalogu, dan donnu nsibuh diffiċli wisq, jekk mhux impossibbli wkoll. Li taqşam l-ideat tiegħek ma' haddiehor u li tiddjaloga (fis-sens filosofiku) mhumiex l-istess.

Filwaqt li l-fondazzjoni tagħna qiegħda tgħin mhux ftit sabiex isir qsim tal-ideat, l-objettiv kbir tagħha huwa li jsir ukoll djalogu b'saħħtu bejn il-hassieba u l-filosfi. Ir-reżistenza għal dan mhijiex zġhira.

Għalkemm dan hu sfortunat, mhuwix tal-iskantament. Wiehed kważi kważi jistennih.

Dan ma jfissirx għajr li l-fondazzjoni hi mehtieġa u li l-hidma tagħha f'din id-direzzjoni trid tibqa' tagħmel il-qalb.

Id-djalogu filosofiku huwa dak li, minbarra li janalizza d-dinja, jista' wkoll jibdilha.

SENTEJN!

Ftit tal-gimġhat ilu, il-fondazzjoni *Philosophy Sharing* għalqet sentejn mit-twaqqif tagħha. Dan kien fil-21 ta' Mejju tal-2012.

Tul dan iż-żmien, il-hidma tagħha ma waqfex minkejja (kif wiehed jistenna) id-diffikultajiet li nqalgħu.

Il-fondazzjoni kienet sa mill-bidu kuragġuża fil-miri tagħha. Dawk kollha li flimkien twebblu li jissieħbu fl-esperjenza tagħha, fittxew li jifirxu l-attivitajiet tagħhom f'territorju li kien għal kolloxx ġdid.

Dan imrexxielhom jagħmluh waqt li nisslu mentalità aktarx ġdida: li l-filosofija mhijiex riservata għall-akkademiċi biss, izda jista' jissieħeb fil-hidma tagħha, anki jekk mhux b'mod professjonali, dawk kollha li għandhom mill-kurżità tagħha.

Infatti, l-akbar xkiel li l-fondazzjoni ltaqgħet magħha (u, sa certu punt, għadha tiltaqa' magħha) hija minhabba l-idea li l-filosofija hija attività individwali.

Il-fondazzjoni ppruvat tintroduci l-mentalità li l-filosofija tista' ssir anki b'mod kollettiv. Hija temmen li *d-djalogu* huwa l-mod l-aktar xieraq ta' kif issir il-filosofija. Għal dan hu methieġ il-*qsim tal-ideat*.

Kemm imrexxielha tagħmlu dan? Forsi għadu kmieni wisq sabiex wiehed jgħid. Izda zgur li l-baži għalih tqiegħed b'mod sod.

Jehtieġ hafna xogħol ieħor sabiex il-fondazzjoni tilhaq il-miri tagħha għal kolloxx. Izda l-ewwel sentejn tagħha jawguraw tajjeb tassew.

Il-passività

Ma' dan il-ħsieb li qeġhdin inxandru hawnfuq, aktarx jehtieġ li nżidu ieħor. Huwa ta' sodisfazzjon u gratitudni li bosta nies jiddeċiedu li jissieħbu fil-fondazzjoni bħala membri jew jieħdu sehem fil-laqgħat ta' diskussjoni. Izda hafna drabi ssib li bosta jieħdu attitudni passiva; attitudni ta' 'konsumaturi' jew 'riċevituri' biss. Il-fondazzjoni trid li INTI ma tkunx hekk. Tridek *produttur*. Tridek *kontributtur*. Il-laqgħat tagħha jsiru sabiex INTI *tieħu sehem b'mod attiv*. Dan tista' u għandek tagħmlu!

II-htigijiet tal-filosofija f'Malta

F'dawn l-aħħar snin, l-attività filosofika f'Malta għamlet żvilupp tabilhaqq inkuraġġjanti, għall-anqas meta mqabbel ma' dik tas-snin ta' qabel.

Dan sar bis-sehem ta' diversi oqsma tal-ħidma filosofika, kemm fl-Università ta' Malta u kemm barra minnha.

L-għadd ta' pubblikazzjonijiet filosofici minn individwi, ngħidu aħna, kiber sew. Żdiedu l-laqgħat ta' diskussjoni filosofika. Fl-università kien hemm ukoll tiġdid, kemm

mill-għalliema u kemm mill-istudenti. Dan kollu hu ta' inkuraġġiment kbir.

Izda jonqos. Jonqos, ngħidu aħna, li daww kollha li l-filosofija hi għalihom passjoni jagħmlu l-filosofija *flimkien*.

Fil-gzejjer Maltin rari hafna li qatt kellna 'skola' filosofika fis-sens ta' ġemgħa ta' nies li jaqsmu fehmiet simili u li bejniethom johlqu speċi ta' moviment azzjonista intellettuali.

Biż-żieda konsiderevoli tal-attività filosofika f'Malta forsi xi darba naslu għal dan ukoll. Żgur li, bil-generazzjoni enerġika ta' ideat godda, dan ikun kontribut siewi lis-socjetà Maltija.

PHILOSOPHY TEAM

Tul ix-xhur li għaddew, il-fondazzjoni kompliet taħdem fuq dak li issa qed jissejjaħ 'Philosophy Team'.

Din l-entità hija maħsuba li tagħti sens ta' korp magħqud lill-filosofi professjonali Maltin.

L-attività ewlenija tat-tim hija li tagħmel stqarrijiet pubbliċi ta' natura filosofika, non-partiġġjana u inċiżiva.

L-inizzjattiva qed titmexxa minn Colette Sciberras flimkien ma' għadd ta' filosofi oħrajn.

Skont l-ispirtu tal-fondazzjoni, it-tim se jkun qed jagħti wkoll opportunità lill-membri kollha tal-fondazzjoni sabiex jippartecipaw fl-attivitajiet tagħha.

Aktar dettalji 'l quddiem.

PUBBLIKAZZJONIJIET

Il-fondazzjoni bħalissa qed thejji żewġ pubblikazzjonijiet għall-istampar, wiehed bl-Ingliż u l-iehor bil-Malti.

Ix-xogħol jinsab taht il-ħarsien ta' Alfred Zammit bl-għajnuna ta' bosta nies oħra.

Għalissa għadu kmieni wisq sabiex inħabbru l-awturi tal-pubblikazzjonijiet tagħhom. Nittamaw li dan inkunu nistgħu nagħmluh dalwaqt.

Ngħidu biss li, filwaqt li wiehed hu ta' sura informattiva, l-iehor hu ta' sura filosofika.

It-tnejn se jkunu interessanti hafna.

II-korsijiet filosofici tal-fondazzjoni

Il-ħames korsijiet li offriet il-fondazzjoni din is-sena ġew fi tmiemhom b'suċċess.

Ilkoll kellhom attendenza tajba u l-biċċa l-kbira tal-istudenti ngħataw Ċertifikat ta' Attenzenza.

Il-korsijiet kienu dwar il-filosofija tal-Markxiżmu, il-Femminizmu, it-Tfal, l-Orjent, u l-Liġi.

Inghataw rispettivament minn Dr Giuseppe Schembri Bonaci, Prof. Yosanne Vella, Dr Joseph

Giordmaina, Prof. Michael Zammit u l-Imħallef Silvio Meli.

Il-korsijiet kienu kollha ta' kwalità għolja hafna, bil-Malti u parteċipattivi.

Il-fondazzjoni qed thejji ħames korsijiet oħra għas-sena akkademika li jmiss. Kollha interessanti hafna.

Titlifx din l-opportunità li l-fondazzjoni qed toffriek biex titħarreg b'dan il-mod.

WIRJA TAR-REBBIEGħA

Din is-sena, il-fondazzjoni giet mistiedna tiehu sehem fil-Wirja tar-Rebbiegħa li ssir annwalment fil-ġonna ta' Sant'Anton. Il-fondazzjoni aċċettat din l-istedina u t-thejijiet għaliha saru minn Rose Anne Debono u Godwin Darmanin. Il-wirja saret bejn is-17 u t-18 ta' Mejju. L-esibit tal-fondazzjoni kien imnebbah minn ħsieb ta' Ralph Waldo Emerson u l-arti sabiħa ta' Maria Somers.

Attivitajiet li jmiss

LUCIANO RESTAURANT
VALLETTA - 7.00 PM

• 4 TA' ĠUNJU

Diskussjoni ma' Colette Sciberras (bl-Ingliż)
GOD'S CHOSEN SPECIES?

• 2 TA' LULJU

Diskussjoni mal-Professor John Portelli
XXXXXXXXXXXX?

• 6 TA' AWWISSU

Diskussjoni ma' Dr. Jean Buttigieg
XXXXXXXXXXXX?

• 3 TA' SETTEMBRU

Diskussjoni ma' Dr. Jean-Paul De Lucca
XXXXXXXXXXXX?

Għal raġunijiet li ma jkollniex kontroll fuqhom, jista' jkun hemm xi bdil f'dawn attivitajiet. Dejjem segwina fuq Facebook:

PhilosophySharing
Malta

Għal kull informazzjoni dwar il-fondazzjoni u l-attivitajiet tagħha, zomm ruħek agġornat/a permezz tas-sit elettroniku

philosophysharing.org

Is-sit ma fihx biss informazzjoni dwar il-fondazzjoni, iżda wkoll dwar il-filosofi Maltin tal-lum, kotba filosofici ippubblikati minn Maltin, u tagħrif ieħor marbut mal-filosofija f'Malta.

Dan hu l-ewwel u l-uniku sit filosofiku fil-gzejjer Maltin. Zommu b'favourite tiegħek!